

Cauza C-219/22**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

28 martie 2022

Instanța de trimitere:

Tribunalul de Raion Nessebar (Bulgaria)

Data deciziei de trimitere:

25 martie 2022

Procedură penală împotriva lui:

QS

Obiectul procedurii principale

Procedură penală împotriva lui QS, cetățean român, pentru o infracțiune prevăzută la articolul 343b alineatul (1) din Nakazatelen kodeks (Codul penal, Bulgaria, denumit în continuare „NK”), săvârșită de acesta în Bulgaria în perioada de probațiune, care i-a fost impusă în cadrul unei condamnări anterioare pentru o infracțiune prevăzută la articolul 336 alineatul (1) din Codul penal în vigoare în România, la o pedeapsă cu închisoarea, a cărei executare este suspendată pe un termen de supraveghere de doi ani.

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea dreptului Uniunii; articolul 267 TFUE

Întrebarea preliminară

Articolul 3 alineatul (3) din **Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008 privind luarea în considerare a condamnărilor în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui nou proces penal** trebuie să fie interpretat în sensul că se opune unei dispoziții naționale precum cea prevăzută la articolul 68 alineatul (1) din NK coroborat cu articolul 8 alineatul (2) din NK care prevede că instanța națională sesizată cu o cerere de executare a pedepsei aplicate printr-o

condamnare anterioară pronunțată de o instanță dintr-un alt stat membru poate, în acest scop, să modifice modalitățile de executare a ultimei pedepse, dispunând executarea efectivă a acesteia?

Dispoziții de drept al Uniunii și jurisprudența Uniunii

Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008 privind luarea în considerare a condamnărilor în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui nou proces penal [denumită de asemenea în continuare „decizia-cadru”]: articolele 1-3

Hotărârea din 15 aprilie 2021 în cauza C-221/19, ECLI:EU:C:2021:278;

Hotărârea din 21 septembrie 2017 în cauza C-171/16, ECLI:EU:C:2017:710;

Hotărârea din 5 iulie 2018 în cauza C-390/16, ECLI:EU:C:2018:532.

Legislația națională

NK: articolele 8, 66, 68 și 343b

Nakazatelno-protsesualen kodeks (Codul de procedură penală, Bulgaria, denumit în continuare „NPK”): articolele 306, 381, 382 și 383;

Hotărârile Varhoven kasatsionen sad (Curtea Supremă de Casație, denumită în continuare „VKS”) a Republicii Bulgaria: Hotărârea din 2 ianuarie 2019 a Secției a III-a pentru cauze în materie penală a VKS, pronunțată într-o cauză penală din 2018 și Hotărârea din 26 februarie 2021 a Secției a II-a pentru cauze în materie penală a VKS, pronunțată într-o cauză penală din 2020

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 Judecătoria Tur[d]a, prin sentința din 3 aprilie 2019, confirmată în final printr-o decizie a Curții de Apel Cluj, rămasă definitivă la 24 iunie 2019, l-a condamnat pe QS - cetățean român, domiciliat în Sibiu, România, necăsătorit, cu antecedente penale, student - într-o cauză din 2018, pentru o infracțiune prevăzută la articolul 336 alineatul (1) din Codul penal român, la o pedeapsă cu închisoarea de un an și șase luni, a cărei executare a fost suspendată, pe termenul de supraveghere de doi ani.
- 2 În perioada de probațiune, la 1 septembrie 2020, QS a săvârșit o infracțiune în temeiul articolului 343b alineatul (1) din NK al Republicii Bulgaria. În data de 1 septembrie 2020, în jurul orei 02:04, el a condus un autoturism marca „Dacia” în apropierea stadionului municipal din Nessebar, în direcția stațiunii de vacanță Sunny Beach, având o alcoolemie de peste 1,2 la mie, respectiv de 2,29 (doi virgulă douăzecișinouă) la mie, testat în mod corespunzător cu aparatul „Dräger

Alcotest 7510”. Printr-o hotărâre a Tribunalului de Raion din Nessebar, rămasă definitivă la 9 martie 2022, de admitere a unui acord de recunoaștere a vinovăției din 2021 într-o cauză penală în care urmărirea penală este inițiată de Ministerul Public, lui QS i-au fost aplicate următoarele pedepse pentru această infracțiune: pedeapsă cu închisoarea de 3 luni care, în temeiul articolului 57 alineatul (1) punctul 3 din Zakon za izpalnenie na nakazaniata i zadarzhaneto pod strazha (Legea privind executarea pedepselor și plasarea în detenție, denumită în continuare „ZINZS”), urmează să fie executată inițial potrivit regimului comun de executare a pedepselor, o amendă în cuantum de 150 de leva (BGN) și interzicerea dreptului de a conduce autovehicule pentru o perioadă de douăsprezece luni în conformitate cu articolul 343d alineatul (1) coroborat cu articolul 343b alineatul (1) și cu articolul 37 alineatul (1) punctul 7 din NK.

- 3 Reprezentantul Rayonna prokuratura Burgas (Parchetul de Raion din Burgas, Bulgaria), biroul teritorial Nessebar, a solicitat, în temeiul articolului 68 alineatul (1) din NK, executarea pedepsei cu închisoarea de un an și șase luni aplicată în cauza penală de pe rolul Curții de Apel din Cluj, întrucât fapta din cauza din 2021 aflată pe rolul Tribunalului de Raion din Nessebar a fost săvârșită în termenul de supraveghere stabilit de Curtea de Apel din Cluj.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 4 Pentru motivele expuse în continuare, instanța de trimitere consideră că cererea de decizie preliminară este relevantă pentru soluționarea corectă a procedurii principale.
- 5 Prin Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008 privind luarea în considerare a condamnărilor în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui nou proces penal se stabilește principiul determinării condițiilor în care sunt luate în considerare condamnările anterioare pronunțate împotriva unei persoane pentru fapte diferite săvârșite în alte state membre, în cursul unui proces penal desfășurat într-un stat membru împotriva respectivei persoane. Principiile consacrate în decizia-cadru menționată au fost transpuse în dreptul bulgar prin dispoziția articolului 8 alineatul (2) din NK. Potrivit acesteia, o condamnare pronunțată într-un alt stat membru al Uniunii Europene, care a dobândit autoritate de lucru judecat, pentru o faptă care constituie infracțiune conform Codului penal bulgar, este luată în considerare în orice procedură penală desfășurată împotriva aceleiași persoane în Republica Bulgaria.
- 6 Conform articolului (3) alineatul (1) din decizia-cadru, fiecare stat membru se asigură că, în cadrul unui proces penal desfășurat împotriva unei persoane, condamnările anterioare pronunțate împotriva aceleiași persoane pentru fapte diferite săvârșite în alte state membre, în legătură cu care s-au obținut informații pe baza instrumentelor aplicabile disponibile cu privire la asistența juridică reciprocă sau la schimburile de informații extrase din cazierile judiciare, sunt luate în considerare în măsura în care condamnările anterioare la nivel național

sunt luate în considerare și că acestor condamnări le sunt conferite efecte echivalente cu cele conferite condamnărilor anterioare la nivel național, în conformitate cu legislația națională. La articolul 3 alineatul (3) din această decizie-cadru, se prevede că luarea în considerare a condamnărilor anterioare pronunțate în alte state membre, astfel cum este prevăzut la alineatul (1), nu are efectul de a influența, de a revoca sau revizui condamnărilor anterioare sau orice hotărâri referitoare la executarea lor luate de către statul membru în care se desfășoară noul proces.

- 7 Într-o serie de hotărâri, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a interpretat articolul 3 alineatul (3) din decizia-cadru. Prin Hotărârea în cauza C-221/19, pronunțată la 15 aprilie 2021, aceasta a statuat că articolul 3 alineatul (3) din Decizia- cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008 privind luarea în considerare a condamnărilor în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui nou proces penal, citit în lumina considerentului (14) al acesteia, trebuie interpretat în sensul că permite pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante care acoperă nu numai una sau mai multe condamnări pronunțate anterior împotriva persoanei interesate în statul membru în care este pronunțată această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, ci și una sau mai multe condamnări pronunțate împotriva sa într- un alt stat membru și care sunt executate, în temeiul Deciziei- cadru 2008/909, astfel cum a fost modificată prin Decizia- cadru 2009/299, în primul stat membru, cu condiția ca respectiva hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante să respecte, în ceea ce privește aceste din urmă condamnări, condițiile și limitele care decurg din articolul 8 alineatele (2)-(4), din articolul 17 alineatul (2) și din articolul 19 alineatul (2) din Decizia- cadru 2008/909 menționată, astfel cum a fost modificată.
- 8 În Hotărârea în cauza C-390/16, pronunțată la 5 iulie 2018, Curtea a statuat că Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008 privind luarea în considerare a condamnărilor în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui nou proces penal, examinată în lumina articolului 82 TFUE, trebuie interpretată în sensul că se opune ca luarea în considerare într- un stat membru, cu ocazia unui nou proces penal desfășurat împotriva unei persoane, a unei hotărâri de condamnare penală definitive pronunțate anterior de o instanță dintr- un alt stat membru împotriva aceleiași persoane, pentru fapte diferite, să fie supusă unei proceduri speciale de recunoaștere prealabilă, precum cea în discuție în litigiul principal, de către instanțele acestui prim stat membru.
- 9 Potrivit punctului 3 din dispozitivul Hotărârii în cauza C-171/16, pronunțată la 21 septembrie 2017, articolul 3 alineatul (3) din Decizia- cadru 2008/675 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale care prevede că instanța națională, sesizată cu o cerere de aplicare, în vederea executării, a unei pedepse totale privative de libertate care ia în considerare printre altele pedeapsa aplicată în cadrul unei condamnări anterioare pronunțate de o instanță a unui alt stat membru, modifică în acest scop modalitățile de executare a acestei din urmă pedepse.

- 10 Din decizia-cadru menționată și din hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene care interpretează dispozițiile acesteia se poate concluziona că, inițial, condamnarea într-un alt stat membru trebuie să fie luată în considerare de statul membru în care a fost inițiat noul proces penal, nefiind necesar să se desfășoare o procedură de inițiere a executării. Exact aceasta este situația din procedura principală, întrucât condamnarea din România a precedat condamnarea din Bulgaria. Din condamnarea solicitată în mod corespunzător (prin instrumentele juridice de asistență judiciară reciprocă) rezultă că persoana condamnată a fost condamnată -la 3 aprilie 2019 de către Judecătoria Tur[d]a în procesul din 2018, confirmată în final prin decizia Curții de Apel Cluj rămasă definitivă la 24 iunie 2019- pentru o infracțiune prevăzută la articolul 336 alineatul (1) din Codul penal aplicabil în România, fiindu-i aplicată o pedeapsă cu închisoarea de un an și șase luni, a cărei executare a fost suspendată, cu un termen de supraveghere de doi ani (până la 24 iunie 2021). Pe baza informațiilor colectate în cadrul procedurii prealabile prin intermediul asistenței judiciare reciproce, s-a stabilit că infracțiunea în sensul articolului 336 alineatul (1) din Codul penal aplicabil în România corespunde infracțiunii descrise la articolul 343b alineatul (1) din NK al Republicii Bulgaria – conducerea unui autovehicul în stare de ebrietate. Persoana a săvârșit, în cursul perioadei de probațiune, la 1 septembrie 2020, o infracțiune prevăzută la articolul 343b alineatul (1) din NK, în Republica Bulgaria. Din această cauză, prin decizia de admitere a unui acord de recunoaștere a vinovăției, rămasă definitivă la 9 martie 2021, i s-a aplicat o pedeapsă privativă de libertate de trei luni, care urmează să fie executată inițial potrivit regimului comun de executare a pedepselor, în conformitate cu articolul 57 alineatul (1) punctul 3 din ZINZS. Pentru aceste cazuri, articolul 68 alineatul (1) din NK prevede că persoana condamnată trebuie să execute și pedeapsa privativă de libertate cu suspendare dacă, în termenul de supraveghere, săvârșește din culpă o altă infracțiune, pentru care urmărirea penală este inițiată de Ministerul Public și pentru care i se aplică o pedeapsă privativă de libertate, chiar dacă condamnarea are loc după expirarea acestui termen.
- 11 Trebuie să se concluzioneze că, potrivit articolului 68 alineatul (1) din NK, sunt îndeplinite toate condițiile pentru executarea pedepsei privative de libertate de un an și șase luni, aplicată de Curtea de Apel Cluj: persoana condamnată a săvârșit, înainte de expirarea termenului de supraveghere (înainte de 24 iunie 2021), o nouă infracțiune din culpă [la 1 septembrie 2020, în conformitate cu articolul 343b alineatul (1) din NK al Republicii Bulgaria], pentru care urmărirea penală este inițiată de Ministerul Public, motiv pentru care i-a fost aplicată o pedeapsă privativă de libertate (de trei luni). Pe de altă parte, dispoziția articolului 3 alineatul (3) din Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului prevede că luarea în considerare a condamnărilor anterioare pronunțate în alte state membre, astfel cum este prevăzut la alineatul (1), nu are efectul de a influența, de a revoca sau revizui condamnărilor anterioare sau orice hotărâri referitoare la executarea lor luate de către statul membru în care se desfășoară noul proces.
- 12 Rezultă din aceasta că, pe de o parte, instanța de trimitere trebuie, în conformitate cu articolul 68 alineatul (1) coroborat cu articolul 8 alineatul (2) din NK, să ia în

considerare efectele și să execute sentința anterioară pronunțată de instanța română. Pe de altă parte, articolul 3 alineatul (3) din decizia-cadru prevede că nu are loc nicio revizuire a unei hotărâri privind executarea unei pedepse. Dat fiind că, în speță, nu este în discuție o revizuire tipică, ci o obligație legală de executare a pedepsei în temeiul articolului 68 alineatul (1) din NK [cu alte cuvinte, instanța este obligată să respecte condițiile prevăzute la articolul 68 alineatul (1) din NK și nu revizuieste, potrivit propriei puteri de apreciere, o condamnare anterioară a cărei executare a fost suspendată pentru o anumită perioadă], iar Curtea de Justiție a Uniunii Europene nu a fost sesizată, până în prezent, cu cauze având ca obiect raportul dintre articolul 3 alineatul (3) din decizia-cadru și articolul 68 alineatul (1) din NK (respectiv alte dispoziții similare din alte sisteme juridice), este necesară interpretarea dispozițiilor menționate. Aceasta deoarece, în temeiul deciziei-cadru, o revizuire a regimului de executare a pedepsei este inadmisibilă, iar Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a pronunțat în acest sens. Cu toate acestea, aceste hotărâri sunt diferite de cazul din speță (de exemplu, de situația de fapt din cauza C-171/16, în care, la 21 septembrie 2017, a fost pronunțată hotărârea care interzice modificarea modalităților de executare a pedepsei totale privative de libertate aplicate într-un alt stat membru). Instanța de trimitere consideră că situația din litigiul principal are un caracter diferit, întrucât natura executării pedepsei nu este modificată la aprecierea instanței bulgare, ci este consecința unei norme imperative aplicabile în Bulgaria, și anume a articolului 68 alineatul (1) din NK, care nu permite instanței să ia o decizie proprie, ci, în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile (precum în speță), obligă instanța să execute pedeapsa care a fost suspendată pentru termenul de supraveghere corespunzător.

- 13 Jurisprudența instanțelor bulgare a abordat această problemă în mod contingent. În hotărârea din 2 ianuarie 2019 într-o cauză penală din 2018, Secția a III-a pentru cauze în materie penală [a VKS] a statuat că nerecunoașterea unei condamnări de către o instanță străină constituie un obstacol doar în calea posibilității de executare a acesteia în Bulgaria. În schimb, ea nu este un obstacol pentru luarea în considerare a efectelor ei secundare, care, potrivit legii și jurisprudenței, ar fi următoarele: calificarea faptei în noul proces penal, aplicarea dispozițiilor articolelor 23-25 din NK; posibilitatea suspendării sau **punerea în executare a unei pedepse în temeiul articolului 68 din NK**, evaluarea existenței unor circumstanțe care au un efect agravant asupra vinovăției, motivarea riscului de evadare și/sau de recidivă și altele. În hotărârea din 26 februarie 2021 într-o cauză penală din 2020, Secția a II-a pentru cauze în materie penală a VKS arată că dispoziția articolului 8 alineatul (2) [din NK] armonizează dreptul bulgar cu Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului și se aplică în ceea ce privește luarea în considerare a condamnărilor pronunțate în alt stat membru împotriva aceleiași persoane, dar pentru fapte diferite [articolul 3 alineatul (1)], de exemplu în ceea ce privește aplicarea articolelor 23 și 25 din NK. Cu toate acestea, în aceste hotărâri, indicațiile au fost oferite cu titlu de exemplu, aplicarea articolului 68 alineatul (1) din NK nefăcând obiectul examinării completelor de judecată corespunzătoare.